

JAARPLAN 2021

Expertisecentrum Sterk uit Armoede

1. Inleiding

In dit jaarplan wordt beschreven waar Sterk uit Armoede voor staat, de visie, en wat de doelen zijn die de stichting in 2021 wil realiseren. In algemene zin gaat het om doelen rond:

- de financiële borging;
- het opleiden;
- het verder uitbreiden van de pool van ervaringsdeskundigen;
- het opzetten van een landelijk expertiseteam van ervaringsdeskundigen;
- de verdere professionalisering en verspreiding van de aanpak in samenwerking met andere partijen in het land.

Na de start van het Expertisecentrum Sterk uit Armoede per 1 januari 2020 is er in dat jaar hard gewerkt aan de hierboven genoemde doelen. Voor 2021 gaat het om de verdere uitwerking en concretisering van wat in 2020 is gestart.

2. Visie en ontstaan Sterk uit Armoede

De visie

Sterk uit Armoede is een benadering en methodiek, die mensen met ervaring op het gebied van armoede en daaraan gerelateerde problematiek, de gelegenheid biedt om zich te ontwikkelen tot het nieuwe vakgebied 'Ervaringsdeskundige in generatiearmoede en sociale uitsluiting'. En om zo een nieuwe aanpak op armoede te introduceren. Sterk uit Armoede is een 'emancipatiebeweging' van, voor en door de mensen in (generatie)armoede. Vanuit de overtuiging dat armoede een onrecht in de samenleving is en de 'systeemwereld' zich heeft vervreemd van een deel van de inwoners.

Ervaringswerkers (de opgeleide ervaringsdeskundigen) zijn nodig, om in betaalde banen naast (anderszins opgeleide) professionals, de stem van de mensen om wie het gaat te laten horen en de kloven tussen de leef- en systeemwerelden te overbruggen. Sterk uit Armoede gaat uit van de principes dat er niet óver maar mèt mensen in armoede moet worden gewerkt om armoede te kunnen doorbreken. En dat (generatie)armoede niet alleen een geldprobleem is, maar sociale uitsluiting en een 'gekwetste binnenkant' veroorzaakt die middels patronen en mechanismen en gebrek aan perspectief, overgedragen worden naar de volgende generatie.

Kern van Sterk uit Armoede is dat mensen die in hun leven te maken hebben gehad met (generatie)armoede, de mogelijkheid krijgen, door scholing op maat, zich te ontwikkelen tot professionele ervaringswerkers. Mede daardoor kunnen zij betaald aan het werk naast anderszins opgeleide professionals. Armoede gaat niet alleen over geld. Het gaat voornamelijk over structurele uitsluiting op een groot aantal levensgebieden. Het veroorzaakt bij mensen in armoede een 'gekwetste binnenkant' en gaat gepaard met overlevingsmechanismen die van ouder op kind worden doorgegeven. Daarnaast zijn er in de samenleving structurele uitsluitingsmechanismen werkzaam die maken dat mensen in armoede hun basisrechten onthouden worden.

Het ontstaan

In 2014 hebben een aantal initiatiefnemers het gedachtengoed en de kennis van het opleiden van ervaringswerkers in (generatie)armoede en sociale uitsluiting' naar Nederland gehaald. Zij hebben dit overgedragen gekregen van 'De Link' in Vlaanderen, die hiervoor Europese subsidie ontving. Sterk uit Armoede in Noord-Nederland heeft vervolgens, naast de opleiding, een brede methodiek ontwikkeld die uitgaat van een intensieve samenwerking met gemeenten. De methodiek bestaat uit componenten die te maken hebben met de opleiding/ontwikkeling van de ervaringsdeskundigen, met het werk en werkveld van het nieuwe vakgebied van ervaringswerker en met erkenning en verspreiding van het gedachtengoed en positie. Gemeenten en maatschappelijke organisaties zijn partner.

In januari 2020 is het project Sterk uit Armoede, met financiële ondersteuning van Rabofoundation en SZW, omgezet in een stichting met diezelfde naam, 'Expertisecentrum van ervaringsdeskundigen in generatiearmoede en sociale uitsluiting'.

3. Doelen 2021

3.1 Financiële borging

De zoektocht naar financiële middelen is een doorlopend proces. De afgelopen jaren zijn subsidies ontvangen van de provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten uit beide provincies. Het betrof hierbij voornamelijk eenmalige subsidies of subsidies voor een paar jaar. Voor de totstandkoming en ontwikkeling van het huidige Expertisecentrum Sterk uit Armoede zijn de tweejarige subsidie van het ministerie van Sozawe (die in september 2021 afloopt) en de tweejarige donatie van de Rabofoundation (2019 en 2020) erg belangrijk geweest. Zij hebben waar de stichting nu staat mogelijk gemaakt.

Provincies en gemeenten

In 2020 zijn subsidieverzoeken voor een periode van vier jaar uit gegaan naar alle gemeenten in Groningen en Drenthe en naar de beide provincies.

Het resultaat is:

- Van de Groninger gemeenten subsidieert de helft Sterk uit Armoede. In 2021 streven we er naar dat nog meer gemeenten ons gaan subsidiëren;
- De provincie Groningen heeft het verzoek afgewezen, maar heeft aangegeven wel wat te kunnen doen vanuit de sociale agenda van de provincie als het verzoek voor financiële ondersteuning ondersteund wordt door de gemeenten of vanuit de gemeenten zelf komt. Hierover zijn nog gesprekken gaande met de Vereniging van Groninger Gemeenten (VGG) en de provincie. In 2021 hopen we hier verdere stappen in te kunnen zetten.
- De Drentse gemeenten en de provincie Drenthe hebben het verzoek afgewezen, maar in samenspraak met de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG) en de provincie Drenthe is een plan ontstaan voor de financiering van de inzet van ervaringsdeskundigen in Drenthe.

De provincie heeft een budget van € 250.000 beschikbaar gesteld voor 2021 voor een samenwerkingsproject 'Samenwerken met ervaring' van de welzijnsorganisatie Tinten, Moedige Dialoog Drenthe en Sterk uit Armoede. Doel is met name om ervaringsdeskundigen Drenthe breed in te gaan zetten en daardoor een bijdrage te leveren aan een andere aanpak van armoedeproblematiek en het verbeteren van het armoedebeleid door de inzet van ervaringsdeskundigheid. Daarnaast om meer bekendheid te geven aan gemeenten, bedrijfsleven, woningcorporaties, scholen, etc.

wat de inzet van ervaringsdeskundigen aan rendement voor hen kan opleveren. Voor dit project is Sterk uit Armoede penvoerder. Door dit project hopen we onze werkwijze in Drenthe duidelijk voor het voetlicht te brengen zodat we daar in de jaren na 2021 de vruchten van kunnen plukken.

We zien dus langzamerhand wel breder draagvlak in de regio Groningen en Drenthe ontstaan maar tot een duurzame financiële borging heeft dit nog niet geleid.

Daarnaast gaan we in 2021 verder richting de provincie Friesland en de Friese gemeenten door het starten van de opleiding in samenwerking met ROC Friese Poort, waarbij we er naar streven dat zowel de gemeenten als de provincie hier een financiële bijdrage aan leveren.

Ministerie en consortium

Het ministerie van Sozawe heeft aangegeven niet over de middelen te beschikken om ons landelijk plan (zie 3.4) te financieren. Wel hebben de gesprekken met het ministerie er toe geleid dat ze zelf in 2021 ervaringsdeskundigen inhuren van Sterk uit Armoede met als doelstelling:

'Het versterken van de armoede- en schuldenaanpak van Sozawe. Door het toevoegen van ervaringskennis en daarmee een beter begrip, bereik, aansluiting en efficiëntie'. Hiervoor heeft het ministerie een bedrag van € 126.000 beschikbaar gesteld.

Sozawe heeft daarnaast rondetafelgesprekken georganiseerd met een aantal partijen over de aanpak van kinderarmoede. Hieruit is een samenwerking (consortium) ontstaan van onder andere Divosa, het Jeugdeducatiefonds, Sociaal Werk Nederland, het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid en Sterk uit Armoede. Divosa is aangesteld als penvoerder.

In 2021 zal een plan van aanpak worden opgesteld. Sterk uit Armoede kan hieraan vanuit de beschikbaar gestelde middelen van het ministerie een bijdrage leveren.

3.2 Het opleiden

In het noorden zijn we na het verbreken van de samenwerking met ROC Noorderpoort een samenwerking aangegaan met ROC Friese Poort. Samen hebben we een nieuwe eenjarige opleiding 'Ervaringsdeskundige in generatiearmoede en sociale uitsluiting' ontwikkeld waarvan de start in Groningen vanwege het coronavirus is uitgesteld tot september 2021.

Tegelijkertijd gaan we in 2021 het plan verder uitwerken om ook in Friesland de nieuwe opleiding te kunnen starten met ondersteuning van de Friese gemeenten en zo mogelijk ook de provincie Friesland.

3.3 Verder uitbreiden pool van ervaringsdeskundigen

Inmiddels heeft Sterk uit Armoede een bescheiden pool van drie opgeleide ervaringsdeskundigen gevormd die flexibel kunnen inspelen op de vele met name kortdurende verzoeken die ons bereiken voor het inzetten van ervaringsdeskundigen. Voor deze pool is een dienstenfolder ontwikkeld waarin de diensten die Sterk uit Armoede aanbiedt staan beschreven. In 2021 streven we naar uitbreiding van deze pool met 1 tot 3 ervaringsdeskundigen afhankelijk van wat financieel haalbaar is.

Daarnaast worden er vanuit het Drentse samenwerkingsproject 'Samen werken met ervaring' ook ervaringsdeskundigen geworven waarvan het logisch is dat ze in 2021 toegevoegd worden aan de pool die Sterk uit Armoede reeds heeft gevormd.

3.4 Opzetten landelijk expertiseteam van ervaringsdeskundigen

In 2020 zijn we ook gestart met de ontwikkeling van een plan voor het opzetten van een landelijk expertiseteam van ervaringsdeskundigen in samenwerking met de EAPN (het European Anti Poverty Network). De aanleiding hiervoor ligt in het feit dat:

- We ons landelijk netwerk zien groeien en daarmee ook de vragen naar landelijke bijdragen van ervaringsdeskundigen. Denk aan Alliantie Kinderarmoede, Moedige Dialoog, Divosa, kennisinstututen, ministeries, etc. Hiermee ontstaat in toenemende mate de mogelijkheid om invloed uit te oefenen en veranderingen in de regels en systemen te bewerkstelligen.
- We de noodzaak zien om onze krachten te bundelen, om erkenning te krijgen voor de positie van mensen in armoede, voor het vakgebied en voor het feit dat de specifieke inbreng van ervaringsdeskundigen, en nette betaling daarbij, nodig is.

Inmiddels is een plan van aanpak tot stand gekomen om dit landelijk expertiseteam op te zetten met een bijbehorende begroting voor vier jaar, waarbij de coördinerende rol vervuld zal worden door Sterk uit Armoede. Bij diverse fondsen en ministeries is tot nu toe geprobeerd het plan gefinancierd te krijgen maar helaas nog zonder succes. Ondanks het feit dat we overal te horen krijgen dat het een goed plan is zijn of de kosten te hoog, of past het niet in de subsidievoorwaarden. In 2021 gaat de zoektocht naar financiële middelen ter dekking van dit plan verder.

3.5 Verdere professionalisering en verspreiding van de aanpak

In 2021 gaat Sterk uit Armoede verder op de ingeslagen weg van professionalisering en verspreiding van de aanpak.

- Website: In februari 2021 wordt de nieuw vorm gegeven website gelanceerd.
- MKBA/Impactonderzoek: in februari 201 is het impactonderzoek en MKBA uitgevoerd door Alexander Impact gereed. Dit onderzoek zal behulpzaam zijn om de meerwaarde van het werken met ervaringsdeskundigen te laten zien en zo een bijdrage leveren aan de primaire doelstelling van Sterk uit Armoede, namelijk samen met de mensen uit armoede komen tot een andere aanpak van de armoedeproblematiek.
- Sterk uit Armoede wil opgeleide ervaringsdeskundigen in 2021 gericht gaan begeleiden naar werk. Daarvoor is een plan van aanpak opgesteld waar in 2021 uitvoering aan gegeven zal worden.
- Begeleiding: de begeleiding van ervaringsdeskundigen die al in de praktijk werkzaam zijn of gaan beginnen is, als onderdeel van het gericht begeleiden naar werk, een belangrijk speerpunt van Sterk uit Armoede. In de praktijk blijkt het vaak een eenzame positie die ze bij werkgevers bekleden, die op weerstand kan stuiten en soms oude mechanismen van de ervaringsdeskundigen aanwakkert. Onder andere door het begeleiden van werkgevers bij de implementatie en het aanbieden van intervisie willen we een bijdrage leveren aan een goede start van de ervaringsdeskundigen.
- Met zorgverzekeraar Menzis was al in 2020 een overeenkomst gesloten voor verdergaande samenwerking. Vanwege corona is dit uitgesteld naar 2021. Er is een budget van € 10.000 door Menzis beschikbaar gesteld voor het 'inhuren' van ervaringsdeskundigen die mee gaan kijken in onder andere de wijze waarop Menzis vorm geeft aan het klantencontact. In 2021 gaat Sterk uit Armoede onderzoeken of deze werkwijze ook interessant is voor andere verzekeraars.

Januari 2021

**STERK UIT
ARMOEDE**

Expertisecentrum van ervaringsdeskundigen
in generatiearmoede en sociale uitsluiting